

Kutoka Uzima Hadi Kifo Mwanadamu Anayekufa

Randolph Dunn

Uchapishaji wa BibleWay

Mafunzo ya Biblia ya Mada

BibleWay Publishing (BWP), ni huduma ya Biblia isiyo ya faida ya Randolph Dunn. Kusudi la BibleWay Publishing ni kufanya masomo ya Biblia yapatikane kwa yejote anayetaka kujifunza zaidi kuhusu Mungu na mapenzi Yake.

Masomo yanaweza kusomwa mtandaoni, darasani, na Zoom, kupakuliwa kwa kifaa cha dijitali, kutumwa kwa barua pepe, kuchapishwa, au kutumiwa na watu binafsi, vikundi, au makanisa katika huduma yao ya elimu ya Biblia. Kwa kupakua unakubali kutobadilisha, kuongeza, au kubadilisha maudhui ya somo lolote. Unaweza kuwasiliana na BibleWaypublishing.com na maswali au maoni yako kwa BWP.Topical@gmail.com.

BWP inapendekeza kwamba usome Biblia yako ili kubaini usahihi wa kile kilichoelezwa katika masomo haya au kutoka kwa chanzo kingine chochote. Maoni, na mafundisho ya wahubiri, wahudumu, wachungaji, makuhani, na marabi ni ufahamu wa waandishi na, kwa hiyo, si sawa na Biblia.

Unapaswa kuthibitisha kila mara maoni, maoni, na mafundisho yote ya haya kwani ni jukumu LAKO kutafuta, kujua, na kufanya mapenzi ya Mungu.

Ili kujua ukweli wa fundisho lolote, soma tafsiri mbalimbali za Biblia, na usome kamusi na kamusi za Biblia ili ujifunze maana ya maneno au misemo isiyojulikana. Kuwa mwangalifu kukubali ufanuzi wa kamusi, kwani maana za maneno na vifungu hubadilika kadiri muda unavyopita. Pia, maneno mengi ya Kigiriki yanaweza kutafsiriwa katika upendo ambayo inaweza kupotosha maana ya asili.

Na umruhusu Mungu akuongoze katika kujifunza Neno Lake Takatifu, Biblia.

Uchapishaji wa BibleWay

Maisha hadi Kifo - Maisha ya kufa

Ukamilifu

Hapo zamani za kale, Mungu aliumba mbingu na dunia. Biblia ya Kisiria inaandika hivyo kwa njia hii “kiumble au kitu cha mbinguni na kiumbe au kitu cha dunia.” Uumbaji huu ulifuatiwa na uumbaji wa 1) mwanga; 2) nafasi, vortex ya sayari, mfumo wa jua, anga au anga; 3) mgawanyiko wa maji, ardhi kavu na mimea; 4) taa katika mfumo wa jua, nyota, jua na mwezi; 5) viumbe vya majini, ndege wa angani, na viumbe vya ardhini vinavyopumua hewa, na mwishowe; 6) mwanadamu kiumbe kwa sura yake au mfano wake. Mwanadamu huyo alikuwa kiumbe mwadilifu anayeishi mahali pakamilifu, akiwa na uhusiano mkamilifu na Muumba wake na Mungu aliwasiliana naye. (Mwanzo)

“Basi, Mungu akaumba mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu alimwumba; mwanamume na mwanamke aliwaumba. Mungu akawabariki, akawaambia, Zaeni, mkaongezeke; ijazeni nchi na kuitiisha. mkatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na kila kiumbe chenye uhai kiendacho juu ya nchi.’ Kisha Mungu akasema, ‘Nimewapa kila mche utoao mbegu juu ya uso wa dunia yote na kila mti wenyewe matunda yenye mbegu ndani yake. Watakuwa wako kwa chakula. Na kwa wanyama wote wa nchi, na ndege wote wa angani, na viumbe vyote vitambaavyo juu ya nchi, kila chenye pumzi ya uhai ndani yake, nimewapa kila mmea wa kijani kuwa chakula. Na ikawa hivyo. Mungu akaona kila kitu alichokifanya, na ni chema sana.” (Mwanzo 1:27-31) Neno wema sana hubeba maana ya “wema kadiri inavyowezekana” yaani ukamilifu. Mungu pia aliumba kutoka kwa mwanadamu msaidizi; mwandamani aliyemfaa na kuwaambia, “Zaeni, mkaongezeke, mkajaze nchi na kuitiisha.” (Mwanzo 1:28)

“BWANA Mungu akamtwa huyo mtu, akamweka katika bustani ya Edeni, ailime na kuitunza. BWANA Mungu akamwagiza huyo mtu, akisema, Matunda ya mti wo wote wa bustani unaweza kula; lakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana utakapokula matunda ya mti huo utakufa hakika.’ (Mwanzo 2:15-17 .

Majaribu

Biblia haisemi kuhusu uhusiano huu mkamilifu ulikuwepo kwa muda gani. Je, mwanadamu mwenye uwezo wa kuamua na kuchagua angebaki daima katika hali hii ya ukamilifu? Hapana! Akiwa kiumbe cha kuchagua, alijaribiwa na tamaa zake. Alikubali kufanya kile ambacho Mungu alimwambia asifanye. Alifanya dhambi kwa kuvunja uhusiano mkamilifu na Mungu. Kulingana na mtume Yakobo mwanadamu hakujaribiwa na Mungu bali kwa tamaa zake mwenyewe. "Mtu akijaribiwa asiseme, Mungu ananijaribu. Kwa maana Mungu hawezi kujaribiwa na uovu, wala ye ye hamjaribu mtu ye yote; lakini kila mmoja hujaribiwa anapovutwa na kunaswa kwa tamaa yake mbaya (kama wanavyomvuta na kumtega – GWT). Kisha tamaa ikiisha kuchukua mimba huzaa dhambi; na dhambi, ikiisha kukomaa, huzaa mauti." (Yakobo 1:13-15).

Madhara ya Uhusiano Kuvunjika

Adamu na Hawa hawakutii na wakafanya dhambi. Uhusiano mkamilifu na Mungu ulivunjwa. Mungu alikuwa amemwambia kwamba matokeo ya tendo hili la kutotii yangekuwa kifo kuwa cha kufa. Mwanadamu hakuwa tena mwenye haki bali alihitaji njia ya kurejeshwa kwenye uhusiano wa haki au kustahimili kifo cha milele.

Mwanamkeangestahimili maumivu makubwa zaidi wakati wa kuzaa na tamaa yake itakuwa kwa mumewe. Albert Barnes anasema "anapaswa kuwa chini ya mapenzi ya mume wake.'Tamaa' hairejelei tamaa ya ngono haswa. (Mwanzo 3:16). . . . 'Uamuzi wa mapenzi yako utakabidhiwa kwa mumeo, naye atakutawala.' Kifungu cha pili, kulingana na muundo sambamba wa sentensi, ni kilele au msisitizo wa kurudia kwa kwanza, na kwa hivyo hutumika kuamua maana yake. Chini ya mwanamume aliyeanguka, mwanamke amekuwa mtumwa zaidi au kidogo. Kwa kweli, chini ya utawala wa ubinafsi, dhaifu lazima kumtumikia mwenye nguvu zaidi. Ufufuo wa kiroho pekee ndio utakaomrudisha kwenye mahali pake pa kweli, kama mkutano wa usaidizi wa mwanadamu." (Maelezo ya Barnes, Biblesoft)

Kristo kupitia kwa Paulo anatoa maana tofauti sana kwa uhusiano wao. Inaonekana kurudisha uhusiano wao kwa mwenzi.

"Enyi waume, wapendeni (kuwa na upendeleo, kuwatachia heri, angalieni ustawi wa – Thayer's Greek Lexicon) wake zenu, kama Kristo alivyolipenda Kanisa, akajitoa kwa ajili yake, apate kutakasa, akiisha kulisafisha kwa maji katika neno, apate kujiletea kanisa katika fahari, lisilo na mawaa wala kunyanzi, lisilo na kitu kama hicho. Vivyo hivyo waume wanapaswa kuwapenda wake zao kama miili yao wenyewe. Anayempenda mke wake anajipenda mwenyewe. Maana hakuna mtu anayeuchukia mwili wake po pote; bali huulisha na kuutunza, kama Kristo naye anavyolitendea kanisa." (Waefeso 5:25-30).

Mwanaumeatajitaabisha kwa uchungu kwa ajili ya chakula chake kitakachotokana na mimea ya shambani kati ya miiba na michongoma. Tena, akinukuu kutoka kwa Albert Barnes “Laana ya udongo ni hamu ya miti ya matunda ambayo kwayo bustani ilipandwa, na ukuaji wa papo hapo ambaao ungeifanya taabu ya mwanadamu kutokuwa ya lazima. Ukuaji wa cheo cha miiba na miiba pia ulikuwa ni sehemu ya laana ambayo ilimsababishia mwanadamu alipoanguka. Huzuni yake ilikuwa ni kutokana na kazi na jasho ambalo angechota kutoka ardhini njia ya kujikimu. Badala ya matunda ya bustani ya wenyewe kwa wenyewe, mimea ya shambani, ambayo ilihitaji kusitawishwa kwa bidii, ilikuwa tangu wakati huo na kuendelea kuwa sehemu kuu ya utegemezo wake.” (Maelezo ya Barnes, Biblesoft)

Duniapia inaonekana kuwa chini ya laana ya kifo kama Paulo anavyosema “Viumbe vinangoja kwa shauku kufunuliwa kwa wana wa Mungu. Kwa maana viumbe vilitiishwa chini ya hali ya kufadhaika, si kwa hiari yao wenyewe, bali kwa mapenzi ya yule aliyevitiisha, kwa kutumaini kwamba viumbe vyenyewe vitawekwa huru kutoka katika utumwa wa kuharibika na kuingizwa katika uhuru wa utukufu wa watoto wa Mungu. Twajua ya kuwa viumbe vyote vimekuwa vikiugua kama katika utungu wa kuzaa hata wakati huu wa sasa.” (Warumi 8:19-23 NIV)

Adamu na Hawa, kwa sababu hiyo wanadamu wote, walitenganishwa na uwepo wa Mungu wakiondolewa katika uumbaji mkamilifu. “Mtu huyo sasa amekuwa kama mmoja wetu, akijua mema na mabaya. Asiruhusiwe kunyoosha mkono wake na kuchukua matunda ya mti wa uzima na kula, na kuishi milele.’ Kwa hiyo, BWANA Mungu akamfukuza kutoka katika bustani ya Edeni ili ailime ardhi ambayo katika hiyo alikuwa ametwaliwa. Baada ya kumfukuza huyo mtu, akaweka makerubi upande wa mashariki wa bustani ya Edeni, na upanga wa moto unaowaka huku na huko, kuilinda njia ya ule mti wa uzima.” (Mwanzo 3:22-24 NIV)

Mwanadamu sasa alikuwa kiumbe anayeweza kufa aliyehitaji msamaha ili arudishwe kwenye uhusiano wake wa awali na Mungu, Muumba wake. Mungu alimwambia “kwa maana utakapokula utakufa hakika” na kisha kuoza na kurudi kwenye vitu vya asili ambavyo aliumbwaa kutoka kwao.

Mtu Anayekufa

Baada ya kula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya, mwanadamu lazima aamue kati ya mema na mabaya, mema na mabaya, utii na uasi. Wengine kama Abeli walichagua kufanya mema. Wengine kama Kaini walichagua kufuata njia zao wenyewe na kufanya mambo yao wenyewe. Baadhi ya miaka 1600 - 1700 baada ya mwanzo wa wakati, wote isipokuwa watu wanane walikuwa waovu. “BWANA akasema, Roho yangu haitashindana na mwanadamu milele,

maana ye ye ni mwanadamu; siku zake zitakuwa miaka mia na ishirini'. ... BWANA akaona jinsi maovu ya mwanadamu yalivyokuwa makubwa duniani, na kwamba kila kusudi analowaza moyoni mwake ni baya tu sikuzote. BWANA akahuzunika kwa kuwa amemfanya mwanadamu duniani, na moyo wake ukajaa maumivu. Kwa hiyo BWANA akasema, Nitamfutilia mbali mwanadamu niliyemuumba usoni pa nchi, mwanadamu na wanyama, na viumbe vitambaavyo juu ya nchi, na ndege wa angani; kwa maana ninahuzunika kwa kuwa nimewafanya. (Mwanzo 6:3, 5-9)

Nuhu alikuwa mtu mwadilifu, mkamilifu kati ya watu wa siku zake, akatembea na Mungu. (Mwanzo 6:3)

"Kwa imani Nuhu akiisha kuonywa (na Mungu) katika habari za mambo yasiyoonekana bado, kwa jinsi alivyomcha Mungu, aliunda safina, aiokoe nyumba yake. ambayo kwa hiyo aliuhukumu ulimwengu, akawa mrithi wa haki ipatikanayo kwa imani."(Waеbrania 11:7ASV) "Mungu alingoja kwa subira katika siku za Nuhu safina ilipokuwa ikijengwa. Ndipo BWANA akamwambia Nuhu, Ingia ndani ya safina, wewe na jamaa yako yote, kwa maana nimekuona wewe kuwa mwadilifu katika kizazi hiki." (Mwanzo 7:1).

"Katika hiyo watu wachache tu, yaani, watu wanane, waliokolewa kwa maji; na maji hayo yanafananisha ubatizo unaowaokoa ninyi pia sasa; si kuondolewa kwa uchafu wa mwili, bali rehani ya dhamiri njema kwa Mungu." (1 Petro 3:20-21) "Mungu akambariki Nuhu na wanawe, akawaambia, Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze nchi. Kisha Mungu akamwambia Nuhu na wanawe pamoja naye, Tazama, nalithibitisha agano langu nanyi, na uzao wenu baada yenu, na kila kiumbe hai kilicho pamoja nanyi.(Mwanzo 9:1; 8-10RSV)

Lakini chini ya miaka 300 baada ya gharika wanadamu waliasi tena. Waliamua "kujijengea jiji, lenye mnara ufikao mbinguni, ili tujifanyie jina, wala tusipate kutawanyika usoni pa dunia yote." (Mwanzo 11:4) Lakini Mungu aliharibu mipango yao na kuongeza vizuizi vyta lugha.

Muda mfupi baada ya haya Mungu alimwita Ibrahimu, mtu mwengine mwenye haki, na kuweka agano jingine. Ingekuwa kupitia kwa uzao wa mtu huyu, uzao wake, na upatanisho ungefanywa kwa ajili ya dhambi za mwanadamu kuruhusu uhusiano wake na Mungu kurejeshwa.

Kurejesha Uhustiano Uliovunjika

Mungu anafunua zaidi mpango Wake wa kurejesha uhusiano uliovunjika wa mwanadamu katika mwito Wake wa Ibrahimu. "Bwana akamwambia Abramu, Toka katika nchi yako, na jamaa yako, na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha. nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa; nitakubariki na kulikuza jina lako; nanyi mtakuwa baraka. Nitawabariki wakubarikio, naye akulaaniye nitamlaani; na katika wewe jamaa zote za dunia zitabarikiwa." (Mwanzo 12:1-3NKJV)

Dunia yote ingebarikiwa kupitia mwana wa ahadi, Isaka, si mwana kupitia njia ya asili ya maisha, Ishmaeli. "Abramu alipokuwa mtu wa miaka tisini na kenda, BWANA akamtokea, akasema, Mimi ni Mungu Mwenyezi; tembea mbele yangu na uwe mkamilifu. Nitalithibitisha agano langu kati yangu na ninyi na nitawazidishia sana'. ... Ndipo Mungu akasema, 'Naam, lakini mke wako Sara atakuzalia mwana, nawe utamwita Isaka. Nitalithibitisha agano langu naye kuwa agano la milele kwa wazao wake baada yake. Na kuhusu Ishmaeli nimekusikia, hakika nitambariki; Nitamzalisha na nitaongeza idadi yake sana. Atakuwa baba wa watawala kumi na wawili, nami nitamfanya kuwa taifa kubwa. Bali agano langu nitalithibitisha na Isaka.'" (Mwanzo 17:1-2; 19-21 NIV)

"Mungu akalifanya upya agano hili na Isaka na Yakobo. "Akina kaka na dada, acha nitumie mfano wa maisha ya kila siku. Hakuna anayeweza kufuta wosia wa mtu au kuongeza masharti kwake mara tu wosia huo utakapoanza kutumika. Ahadi zilinenwa kwa Ibrahimu na kwa mzao wake. Maandiko hayasemi 'wazao' yakimaanisha wengi, bali "mzao wako," yakirejelea mtu mmoja. Mzao huyo ni Kristo. Hii ndio ninamaanisha: Sheria alizopewa Musa miaka 430 baada ya Mungu kuweka ahadi yake kwa Ibrahimu hazikufua dafu ahadi aliyompa Ibrahimu.. Ikiwa tunapaswa kupata urithi kwa kufuata sheria hizo, basi hauji tena kwetu kwa sababu ya ahadi. Hata hivyo, Mungu alimpa Ibrahimu urithi bure kwa njia ya ahadi... Kabla ya Kristo kuja, sheria za Musa zilitumika kama mlezi wetu (msimamizi wa shule, mwalimu, mlinzi). Kristo alikuja ili tupate kibali cha Mungu kwa imani. Lakini sasa kwa kuwa imani hii imekuja, hatuko tena chini ya mlezi." (Wagalatia 3:16-18; 24-25 GWV)

Sadaka ya Upatanisho

"Sheria ni kivuli tu (.picha inayowakilisha umbo la kitu hicho kinyume na kitu chenyewe - Thayer Greek Lexicon); ya mambo mazuri yanayokuja-sio ukweli wenyewe. ... Dhabihu hizo ni ukumbusho wa dhambi kila mwaka, kwa maana haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi. (Waebrania 10:1-4)

"Kwanza, ye ye (Kristo) alisema, 'dhabihu na dhabihu, sadaka za kuteketezwa na sadaka za dhambi hukutaka, wala hukupendezwa nazo' (ingawa sheria ilitaka zifanywe). Kisha akasema, Mimi hapa, nimekuja kufanya mapenzi yako. Anaweka kando ya kwanza [Sheria iliyotolewa

kupitia Musa] ili kusimamisha ya pili. Na kwa mapenzi hayo tumefanywa watakatifu kwa dhabihu ya mwili wa Yesu Kristo mara moja tu. (Waebrania 10:8-10)

“Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa, ili kila mtu amwaminiye [kumwamini, kushikamana naye au kumtegemea] awe na uzima wa milele. Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. Kwa maana Mungu hakumtuma Mwana ulimwenguni ili auhukumu ulimwengu, bali ulimwengu uokolewe katika yeye. Kila amwaminiye yeye hahukumiwi; lakini asiyeamini amekwisha kuhukumiwa kwa sababu hakuliamini jina lamamlaka, mhusika - Strong's na International Bible Translators Inc.)Mwana wa pekee wa Mungu.” (Yohana 3:14-18 NIV)

“Kristo alipokuja akiwa kuhani mkuu wa mambo mema yaliyoko tayari, alipitia hema ilio kuu na kamilifu zaidi ambayo haijatengenezwa na mwanadamu, ambayo ni kusema, si sehemu ya uumbaji huu. Hakuingia kwa damu ya mbuzi na ndama; bali aliingia patakatifu pa patakatifu (si patakatifu pa patakatifu palipoanzishwa na Musa bali maskani ya Mungu) mara moja tu kwa damu yake mwenyewe, akiisha kupata ukombozi wa milele.” (Waebrania 9:11-12)

Injili

“Hata baada ya Yohana [mbatizaji] kutiwa gerezani Yesu alikuja Galilaya akihubiri Injili ya Mungu, akisema, ‘Wakati umetimia, na ufalme wa Mungu umekaribia; tubuni, na kuiamini Injili.’” (Marko 1:14 ASV) Ujumbe wa Yohana ulikuwa kwao kubadili njia yao ya kuishi [kutubu], na kuamini (kujitolea) injili. Lakini ni injili gani hii waliyohitaji kuamini?

Neno injili maana yake ni habari njema. Habari njema hii ilikuwa kwamba dhabihu kamilifu ya upatanisho (Masihi - Kiebrania; Kristo - Kigiriki) alikuja duniani katika mwili kuishi kati ya mwanadamu anayeweza kufa na kujaribiwa kama mwanadamu. Yeye (Yesu) hakukubali majaribu haya akimwambia kila mtu Alikuwa akifanya mapenzi ya Baba Yake badala ya kushika mapokeo ya wanadamu yaliyoanzishwa na viongozi wa kidini wa Kiyahudi wa sasa na wale wa miaka iliyopita. Waandishi, Mafarisayo na walimu wa sheria walikuwa na hasira, wivu, na wivu kwa ajili ya umati ulimfuata Yesu. Pia waliogopa kupoteza cheo chao cha mamlaka, heshima, na sifa. Wivu huu uliwafanya wavunje Sheria ya Musa na mapokeo yao kwa kutaka mtu asiye na hatia asulubishwe. Kifo cha dhabihu ya upatanisho ya Mungu, “Mwana-Kondoo wa Mungu,” kilikuwa ni sehemu tu ya injili kwa kuwa katika siku ya tatu Mungu angemfufua kutoka kwa wafu. Siku arobaini baada ya kufufuka kwake Kristo, akiwa mshindi juu ya kifo (Shetani kumshikilia mwanadamu) alipaa na kurudi kwa Baba.

Baada ya kutoa njia ya upatanisho wa mwanadamu, Kristo - Mungu katika mwili - alirudi kwenye makao Yake ya Mbinguni na kumtuma Mungu - Roho - kukaa na wote wanaoweka tumaini lao kwa Mungu, Kristo, kwa utii na hivyo kuwa Mwili Wake (kanisa.) Wale Katika Kristo wanapokea baraka zote za kiroho ikiwa ni pamoja na msamaha wa dhambi zao na kurejeshwa kwa uhusiano wao na Mungu.

Paulo alisema:

"Kwa maana siionei haya Injili; kwa maana ni uweza wa Mungu uuletao wokovu, kwa kila aaminiye; kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia. Kwa maana haki ya Mungu inadhihirishwa ndani yake, toka imani hata imani; kama ilivyoandikwa, mwenye haki ataishi kwa imani." (Warumi 1:16-17 NKJV)

"Sasa, ndugu, napenda kuwakumbusha Injili niliyowahubiria, ambayo mliipokea na kusimama imara kwayo. Kwa injili hii mmeokolewa, kama mkilishika sana neno, naliwahubiri. Vinginevyo, mmeamini bure."

(1 Wakorintho 15:1-2)

"Tumesikia juu ya imani yenu katika Kristo Yesu na upendo mlionao kwa watakatifu wote imani na upendo unaotokana na tumaini lililowekwa akiba kwa ajili yenu mbinguni na ambalo tayari mmesikia katika neno la kweli, injili ambayo imekuja kwenu. Ulimwenguni pote, Injili hii inazaa matunda na kukua, kama vile imekuwa ikifanya kati yenu tangu siku ile mlipoisikia na kuelewa neema ya Mungu katika ukweli wake wote." (Wakolosai 1:4-6).

"Kwa hakika, ni haki kwa Mungu kuwapa mateso wale wanaowasababishia ninyi. Pia ni sawa kwa Mungu kutupa sisi sote kitulizo kutokana na mateso yetu. Atafanya hivi wakati Bwana Yesu atakapofunuliwa,*kujakutoka* mbinguni pamoja na malaika zake wenye nguvu katika mwali wa moto. Atalipiza kisasi kwa wale wanaokataa kumkiri Mungu na wale wanaokataa kuipokea Habari Njema ya Bwana wetu Yesu.." (2 Wathesalonike 1:6-8 GWT)

Petro alishauri "Ukiteseka kwa sababu ya kuwa Mkristo, usione haya, bali msifu Mungu kwa kuitwa jina hilo. Wakati umefika wa hukumu kuanza, na itaanza na familia ya Mungu. Ikiwa inaanza na sisi, mwisho wa wale wanaokataa kuitii Habari Njema ya Mungu utakuwaje?"(1 Petro 4:16-17 GWT)

"Sasa atukuzwe ye ye aezaye kuwatia nguvu ninyi sawasawa na injili yangu na kuhubiriwa kwa Yesu Kristo, sawasawa na ufunuo wa ile siri iliyofichwa tangu zamani za kale, lakini sasa imefunuliwa, na kwa njia ya maandiko ya unabii imefunuliwa kwa mataifa yote, kwa amri ya Mungu wa milele, ili kuleta utii wa imani!" (Warumi 16:25-27RSV)

Chaguo la Mwanadamu

Tumeona kwamba Adamu na Hawa walifanya uchaguzi mbaya sana na wakakubali majoribu ya kuchagua kufuata matamanio yao badala ya yale ya Mungu. Kama matokeo, wao na kwa sababu hiyo wanadamu wote wakawa wenye kufa. Walitengwa na uwepo wa Mungu na wangekufa na kurudi kwenye mavumbi ambayo kwayo Mungu aliwaumba.

Walivunja uhusiano wao mkamilifu na Mungu. Njia pekee ya uhusiano huu kurejeshwa ilikuwa dhabihu kamilifu kwa ajili ya dhambi itolewe. Kwa hiyo Mungu, Mwana, aliacha uwepo wa Mungu, Baba, akaja duniani, akaishi kati ya wanadamu akijaribiwa kama mwanadamu lakini hawakukubali, na akatoa mwili Wake mwenyewe na damu ya uhai kama dhabihu hiyo kamilifu. Mungu alipomfufua kutoka kaburini, aliharibu uwezo pekee wa Shetani juu ya mwanadamu kwa kushinda kifo na kaburi.

Kwa hivyo, kwa kuwa:

- a. "Wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu" (Warumi 3:23).
- b. "mshahara wa dhambi ni mauti" (Warumi 6:23RSV)
- c. "Alimtuma Mwana wake kuwa dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi zetu." (1 Yohana 4:10)

Kisha mwanadamu lazima:

- a. kuelewa kile Mungu anachohitaji kutoka kwake ili kukubali dhabihu hii
- b. fanya uchaguzi wa kukubali toleo lake la kuwa Ndani ya Kristo.
- c. kukubali ujumbe wake - injili
- d. kubatizwa kuzikwa au kuzamishwa ndani ya maji. (Matendo 2:41 NIV)
- e. ishi kwa kumpendeza Mungu huku ukikomaa katika asili yake.

Haya ni mambo yale yale ambayo Paulo, Sauli, mtesaji wa Wakristo, aliambiwa afanye na Anania - "Simama, ubatizwe (ubatizwe) na uoshe dhambi zako, ukiliitia jina lake.(Matendo 22:16RSV)

Kurudishwa kwenye Haki

Baadaye Paulo angewaambia Wakristo wa Efeso "Katika yeye huyo, kwa damu yake, tunao ukombozi wetu, masamaha ya dhambi, sawasawa na wingi wa neema yake ambayo ametuzidishia kwa hekima yote na akili. Naye alitujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na mapenzi yake mema, aliyokusudia katika Kristo, yatekelezwe wakati nyakati zitakapokuwa zimetimia, kuvileta pamoja vitu vyote mbinguni na duniani chini ya kichwa kimoja, yaani, Kristo. ... Ninyi pia mliljumuishwa katika Kristo mliposikia neno la kweli, injili ya wokovu wenu. mkiisha kumwamini Kristo kwa kumtii; yaani, kutenda, mliitiwa muhuri ndani yake, yaani, Roho Mtakatifu aliyeahidiwa, aliye amana ya urithi wetu, hata ukombozi wa hao walio milki ya Mungu, kwa sifa ya utukufu wake. (Waefeso 1:7-10 ... 13-14 NIV)

"Watoto wangu wadogo, nawaandikia haya ili kwamba msitende dhambi; Lakini kama mtu akitenda dhambi tunaye Mwombezi kwa Baba, Yesu Kristo mwenye haki. naye ndiye fidia (mbadala wetu kwa kuchukua daraka zetu alifuta hatia yetu kutoka Easton's Bible Dictionary) kwa ajili ya dhambi zetu, na si kwa ajili ya dhambi zetu tu bali pia kwa ajili ya dhambi za ulimwengu mzima."(1 Yohana 2:1-2)

"Kwa hiyo, tangu sasa hatumtambui mtu ye yeyote kwa jinsi ya kibinadamu; Ingawa sisi hapo awali tulimwona Kristo kwa maoni ya kibinadamu, hatumfikirii hivyo tena. Kwa hiyo, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipyta; ya kale yamepita, tazama, yamekuwa mapya. Haya yote yametoka kwa Mungu, ambaye kwa njia ya Kristo alitupatanisha sisi na nafsi yake, akatupa huduma ya upatanisho; yaani katika Kristo Mungu alikuwa akiupatanisha ulimwengu na nafsi yake, asiwahesabie makosa yao."(2 Kor. 5:16-19 RSV)

Kuishi Maisha Mapya

"Wanafunzi walikuwa wakidumu katika mafundisho ya mitume, na katika ushirika, na katika kuumega mkate, na katika kusali." (Matendo 2:42-43 GWT)

"Sasa kwa kuwa mmejitakasa nafsi zenu kwa kuitii kweli ili mpate kuwapenda ndugu zenu bila unyofu, basi pendaneni kwa moyo wote. Kwa maana mmezaliwa mara ya pili, si kwa mbegu iharibikayo, bali kwa ile isiyoharibika, kwa neno la Mungu lililo hai na lidumulo." (1 Petro 1:22-23)

"Kwa hiyo, ondoeni nafsi zenu (Wakristo) na uovu wote na hila yote, na unafiki, na husuda, na matukano ya kila namna. Kama watoto wachanga waliozaliwa sasa yatamanini maziwa ya akili

yasiyoghoshiwa, ili kwa hayo mpate kukua katika wokovu wenu, kwa kuwa mmeonja ya kwamba Bwana ni mwema." (1 Petro 2:1-3)

"Kwa kuwa ninyi ni wageni na wakaaji wa mudaduniani, ninakutia moyo ujiepushe na tamaa za asili yako potovu. Tamaa hizi zinakushambulia kila wakati. Ishi maisha ya heshima mionganini mwa wasioamini." (1 Petro 2:11-12 GWT)

"Bali mheshimuni Kristo kama Bwana mioyonini mwenu. Muwe tayari siku zote kumjibu mtu ye yote atakayewaita hesabu ya tumaini lililo ndani yenu; lakini fanyeni hivyo kwa upole na unyenyekevu; na iweni na dhamiri safi, ili, mnapodhulumiwa, watahayarishwe wale wanaoutukana mwenendo wenu mwema katika Kristo." (1 Petro 3:15-16)

"Kwa kuwa Kristo ameteseka kimwili, chukua mtazamo uleule aliokuwa nao. Kwa njia hiyo hutaongozwa na tamaa za dhambi za wanadamu unapoishi maisha yako yote hapa duniani. Badala yake, utaongozwa na kile ambacho Mungu anataka ufanye." (1 Petro 4:1-2 GWT)

Usimwache Mungu

- Wakristo wawili Anania na Safira walidanganya.
"Petro akamwambia, "Mmewezaje kupatana kumjaribu Roho wa Bwana? Tazama! Miguu ya wale waliomzika mume wako iko mlangoni, nao watakuchukua wewe pia." (Matendo 5:9 .
- Mkristo mmoja alikuwa na pupa akitamani kununua mamlaka.
"Petro akajibu: 'Fedha zako na ziangamie pamoja nawe, kwa sababu ulifikiri unaweza kununua zawadi ya Mungu kwa pesa!"' (Matendo 8:20-21) Kumbe Petro akajibu:
- Mmisionari mmoja aliupenda ulimwengu na akaacha kazi yake.
"Dema, kwa kuupenda ulimwengu huu, ameniacha, akaenda Thesalonike." (2 Timotheo 4:10)
- Makanisa yote yalitangatanga mbali na Mungu.
  - a. Efeso - Umuacha upendo wako wa kwanza - Tubu na ufanye mambo uliyofanya mwanzo
  - b. Pergamo - Unao watu wanaoshikilia mafundisho ya Balaamu1 na Wanikolai 2 - Tubu.
  - c. Laodikia - Wewe si moto wala si baridi. - Ninakaribia kukutapika kutoka kinywani mwangu
  - d. Sardi - Una sifa ya kuwa hai lakini umekufa - Amka! Imarishe kile kilichosalia na kinachokaribia kufa
  - e. Thiatira - Wavumilie waalimu ambaao mafundisho yao yanawaongoza Wakristo kwenye uasherati - Isipokuwa watatubu watapata mateso makali.

Baki Mwaminifu

Kwa Wakristo waaminifu, wale ambao wamepata imani yenyé thamani kama sisi kwa haki ya Mungu wetu na Mwokozi Yesu Kristo:

"Neema na amani iongezwe kwenu katika kumjua Mungu na Yesu Bwana wetu, kama uweza wake wa Uungu uliviyotukirimia vitu vyote tuwezavyo. inahusu tupate uzima na utauwa, kwa kumjua ye ye aliyetuita kwa utukufu na wema; ambayo kwa hiyo tumepewa ahadi kubwa mno, za thamani, ili kwamba kwa hizo mpate kuwa washirika wa tabia ya Uungu, mkiokolewa na uharibifu. *yaaniduniani* kwa tamaa.

"Lakini pia, kwa sababu iyo hiyo mkijitahidi sana, katika imani yenu ongezeni wema na wema, na katika wema maarifa, katika ujuzi kiasi, katika kiasi saburi, katika saburi utauwa; kwa utauwa wema wa kindugu, na upendano wa kindugu. Kwa maana ikiwa vitu hivi ni vyenu na kujaa tele, utakuwa si tasa, wala si si na matunda, katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo. Kwa maana ye ye asiye na mambo haya haoni mbali, hata ana upofu, na amesahau kwamba alisafishwa dhambi zake za zamani.

"Kwa hiyo, ndugu, fanyeni bidii zaidi kuuhakikisha wito wenu na uteule wenu; kwa maana mkifanya hayo hamtajikwaa kamwe; kwa maana ndivyo mtaruzukiwa kwa ukarimu kuingia katika ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo." (2 Petro 1:1-11)

"Manabii wa uwongo walikuwa miongoni mwa watu wa Munguzamani, kama walimu wa uongo watakavyokuwa kati yenu. Wataleta kwa siri mafundisho yao yenyé uharibifu (uzushi)]. Watamkana Bwana, aliewanunua, nao watajiletea uharibifu upesi. Watu wengi (Wakristo) watawafuata katika uhuru wao wa kingono (njia zenye uharibifu, luasherati, njia za aibu) na itawafanya wengine wavunjie heshima njia ya ukweli. Kwa uchoyo wao, watatumia mabishano yenyé sauti nzuri kukunyonya." (2 Petro 2:1-3 GWT)

"Hawa walimu wa uongo ni wajasiri na wenye kiburi. ukmwadilifu, mbinagsi, jasiri). Hawaogopi kutukana Ya Bwana utukufu." (2 Petro 2:10 GWT)

"Watu wanaweza kumjua Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo na kuepuka uchafu wa ulimwengu (unajisi). Lakini wakijihuisha tena na uchafu huu na kuutoa, wanakuwa na hali mbaya zaidi kuliko walivyokuwa hapo awali. Ingalikuwa afadhali kwao kama wasingalijua kamwe njia ya uzima

inayokubaliwa na Mungu kuliko kuijua na kuyapa kisogo maisha matakatifu ambayo Mungu aliwaambia waishi." (2 Petro 2:20-21 GWT)

Kisha Hukumu

"TKisha nikaona kitu cha enzi kikubwa cheupe, na yeye aketiye juu yake, ambaye dunia na mbingu zikaukimbia uso wake. Na hapakuonekana mahali pao. Nikawaona wafu, wadogo kwa wakubwa, wamesimama mbele za Mungu; na vitabu vilifunguliwa. Na kitabu kingine kikafunguliwa, ambacho niKitabuya Maisha. Na wafu wakahukumiwa sawasawa na matendo yao, kwa mambo yaliyoandikwa katika vile vitabu. ... Na mtu ye yote ambaye hakuonekana ameandikwa katika Kitabu cha Uzima, alitupwa katika lile ziwa la moto. Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya (ya kiroho), kwa maana mbingu ya kwanza na nchi ya kwanza (ya kimwili) vilikuwa vimepita. ... "Tazama, maskani ya Mungunipamoja na wanadamu, naye atakaa pamoja nao, nao watakuwa watu wake. Mungu mwenyewe atakuwa pamoja naona kuwaMungu wao." (Ufunuo 20:11-21:3NKJV)

Je, jina lako litapatikana katika "Kitabu cha Uzima"?

Maswali

1. Mwanadamu aliumbwu kwa mfano wa Mungu, Asili yake; kwa hiyo, mwanadamu hakuwa na dhambi.
 True
 False
2. Kwa kuwa Mungu aliwaamuru Adamu na Hawa wasile matunda ya Mti wa Uzima, waliumbwu wakiwa na uwezo wa kufanya maamuzi.
 True
 False
3. Mungu aliwashawishi Adamu na Hawa kula tunda la mti waliokatazwa
 True
 False
- 4 . Walitenda dhambi na kuteseka matokeo ambayo Mungu aliahidi
 True
 False
5. Katika siku za Nuhu Mungu alingoja zaidi ya miaka 100 kwa watubu wa uovu
 True
 False

Kweli ____ Uongo ____

6. Noa na familia yake waliokolewa kupitia maji yaliyofananisha ubatizo kwa kutii amri za Mungu
- True
 False
7. Mungu aliahidi mtu mwingine mwadilifu, Abrahamu, kwamba kupitia mzao wake, umoja, wanadamu wangeweza kupatanishwa Naye.
- True
 False
8. Ahadi iliyotolewa kwa Ibrahimu ilifanywa upya na Isaka, pia baadaye kwa Yakobo, na mzao huyo alikuwa Yesu wa Nazareti, Kristo.
- True
 False
9. Wale watifiu kwa injili ya Kristo wamefanywa watakatifu kupitia dhabihu ya upatanisho ya mwili Wake.
- True
 False
10. Yesu alisema baada ya kifo cha Yohana Mbatizaji Ufalme wa Mungu umekaribia, badilisha njia yako ya maisha (tubu) na uamini (chukua hatua inayothibitisha imani yako) sio maneno tu yaliyosemwa.
Kweli ____ Uongo ____
11. Injili ya Kristo ni Kristo, sadaka kamilifu ya dhambi ambayo inaweza kuondoa dhambi kutoka kwa watifiu
Kweli ____ Uongo ____
12. Injili ambayo mtu anapokea huwaokoa wale wanaomkubali Kristo, hata kama baadaye wanamkana
Kweli ____ Uongo ____
13. Mungu atalipiza kisasi kwa wale wanaokataa kumkiri na kumtii
Kweli ____ Uongo ____
14. Kwa nini wanadamu wanahitaji Injili ya Kristo?
- ____ Wote wamefanya dhambi
  - ____ Mshahara wa dhambi ni mauti ya kiroho
  - ____ Dhabihu ya upatanisho ya Kristo ni Injili
  - ____ Utii kwa Injili kwa kumwita Mungu kwa njia ya ubatizo ili kusamehe hupatanisha mwanadamu na Mungu
  - ____ yote hapo juu

15. Wakristo waliambiwa waondoe uovu, hila, unafiki, husuda na kashfa na wakue katika wokovu wao.

Kweli ____ Uongo ____

16. Watu na makanisa yote ya watu wanaomwacha Kristo kwa kurudi kwenye maisha yao ya awali yaliyojaa dhambi bado wanaokolewa.

Kweli ____ Uongo ____

17. Baadhi ya "Wakristo" hufundisha na kukana Kristo kuwa ni Bwana na kusababisha wengi kupotoshwa

Kweli ____ Uongo ____

18. Watu walioikubali injili ya Kristo na kujihusisha tena na maisha ya kidunia wako katika hali mbaya zaidi kuliko kama hawangemjua kamwe Kristo.

Kweli ____ Uongo ____

19. Hema ya Mungu iko pamoja na wenye haki na Mungu anakaa nao kama Mungu wao.

Kweli ____ Uongo ____

20. Matendo ya mwanadamu duniani yameandikwa katika Kitabu cha Uzima ambacho kwayo watahukumiwa

Kweli ____ Uongo ____

Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia

Randolph Dunn, Rais - Roberto Santiago, Dean
thebiblewayonline.com

Kozi ya 1 - Ujumbe wa Mungu

Kila Kitu Kimefikaje Hapa?
Mtu Ambaye Alikuwa Mungu
Kristo - Siri ya Mungu
Hadithi Kumhusu Mungu
Kutoka Uzima Hadi Kifo - Mwanadamu Anayekufa
Ukombozi Uliopangwa
Ujumbe wa Injili

Kozi ya 2 - Utii kwa Kristo

Muda Kabla ya Kristo
Wakati wa Kristo Duniani
Wakati Baada ya Kristo

Kozi ya 4 - Kukua Katika Kristo

Yesu wa Nazareti
Maisha ya Kristo
Umoja katika Kristo
Hadithi kuhusu Maumivu
Mwili, Nafsi, Roho - Je, Zinaenda Wapi Unapokufa?
Ndoa na Talaka
Sabato ya Mungu
Uumbaji kabla ya Uumbaji wa Mwanzo
Waebrania

Kozi ya 5 - Kukomaa Katika Kristo

Masomo Kutoka Kwa Msalaba
Mchakato wa Mungu wa Kujengwa Upya

<p>Mwisho wa Wakati Duniani</p> <p>Wakati wa Kuamua</p> <p>Kutoka Kifo Kupitia Msalaba Hadi Uzimani</p> <p>Hadithi kuhusu Msamaha</p> <p>Ubatizo katika Kristo</p> <p>Kozi ya 3 -Maisha Mapya Katika Kristo</p> <p>Ufalme Usiofanywa kwa Mikono</p> <p>Watumishi Katika Ufalme</p> <p>Kanuni za Kwanza za Kristo</p> <p>Wajane na Wengine Wenye Mahitaji</p> <p>Maziwa ya Kiroho</p> <p>Kuishi Ukombolewa</p> <p>Hadithi ya Mateso</p> <p>Ujumbe Kutoka kwa Nyaraka</p> <p>Mwabudu Mungu katika Roho na Kweli</p> <p>Mafunzo kwa Wasomi wa Biblia</p> <p>Biblia ya Muhtasari</p> <p>Biblia ya muhtasari</p> <p>Aina na Sitiari</p>	<p>Maswali Makuu Zaidi Yamewahi Kuulizwa</p> <p>KuishiKwa Ninyi Kwa Ninyi Katika Kristo</p> <p>Kuishi Maisha ya Juu</p> <p>Ahadi Sasa na Milele</p> <p>Wanaume Halisi ni Wanaume Wacha Mungu</p> <p>Maneno ya Ajabu ya Maisha</p> <p>Kozi ya 6 - Kuwa Msomi wa Biblia</p> <p>Vivuli, Aina, na Unabii</p> <p>Roho Mtakatifu</p> <p>Daniel</p> <p>Ufunuo wa Yesu Kristo</p> <p>Ukimya wa Maandiko</p> <p>Mafundisho na Vitendo Kuanzia AD 100 hadi AD 1500</p> <p>Rekebisha au Rudisha</p> <p>Kukusanya na Kutafsiri Biblia</p> <p>Matendo Ya Kanisa Leo- Maandiko au Mapokeo?</p> <p>Nasaba ya Yesu - Chati</p>
---	---

Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia ina viungo vya lugha nyingine kwenye thebiblewayonline.com.